

XIX TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Tr 18:6-9)

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

See öö, mil lapsukesed hukka saadeti, kuid üks neist pääses, oli meie isadele ette kuulutatud, et nad oleksid julged ja teaksid seda, mis neile oli töötatud. Aga rahvas ootas ju õigete pääsemist ja vaenlaste hukku, sest millega sa vaenlast karistasid, sellesamaga ülendasid sa meid, keda sa oled kutsunud. Heade pühad lapsed tõid salaja oma ohvrid ja määrasid jumaliku seadusega üksmeelselt kindlaks, et pühad peavad jagama ühtmoodi nii hüvesid kui ohte, kui nad juba kord isade kiituselaule on laulnud.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 33:1.12 18-19 20.22 R:12)

R: Õnnis on rahvas, kelle Jumal on ära valinud.

Hõisake Issandas, teie õiged,
vagadel on kohane laulda kiituselaulu.
Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand,
rahvus, kelle tema on endale pärisosaks valinud.

R:

Vaata, Issanda silm on kõigi nende üle,
kes teda kardavad ja ootavad tema heldust,
et ta vabastaks nende hinge surma küüsisist
ja hoiaks nad elus näljaajal.

R:

Meie hing loodab Issanda peale,
tema on meie kilp ja abimees.
Olgu sinu halastus, Issand, meie üle,
sest me ootame sind pikisilmi.

R:

(Teine lugemine He 11:1-2. 8-19 lüh. <<<11,1-2.8-12)

Lugemine kirjast heebrealastele:

Usk on kindel usaldus selle vastu, mida loodetakse. Veendumus selles, mida ei nähta. Ja usu pärast jäi Aabraham kuulekaks, kui teda kutsuti minema sinna maale, mille ta pidi pärisosaks saama. Ja ta läks teele, ilma et ta oleks teadnud, kuhu ta läheb. Usu pärast asus ta elama töötatud maale, otsekui võõrale maale. Seal elas ta telkides ühes Iisaki ja Jaakobiga, kes olid sama töötuse kaaspärijad. Sest ta ootas tugevate alusmüüridega linna, mille ehituse meister ja ehitaja on Jumal. Usu läbi sai Saara väe suguvõsa rajamiseks, hoolimata oma kõrgest east, sest ta pidas ustavaks teda, kes ta oli töötuse andnud. Sellepärast sündiski ühestainsast, pealegi raugenud jõuga mehest palju – nii palju nagu tähti taevas, äralugematul hulgal nagu liiva mere ääres. Ometi surid nad kõik, ilma et töötused oleksid täide läinud. Nad nägid ja tervitasid neid töötusi üksnes kaugelt ning tunnistasid end olevat maa peal “võõrad ja majalised”.

Kuid kes nii räägivad, annavad mõista, et nad otsivad kodumaad suure hoolega. Kui neil oleks olnud meeles see maa, kust nad teele läksid, siis oli neil küllalt aega selleks, et tagasi pöörduda. Aga nüüd ihkavad nad paremat – see on, taevast kodumaad. Sellepärast pole Jumalal häbi lasta end hüüda nende Jumalaks, sest tema on nende linna valmistanud. Usu pärast on Aabraham, siis kui teda proovile pandi, viinud ohverdada Iisaki – oma ainusündinu, kellest oli töötatud. Kelle kohta oli öeldud: “Sinu sugu saab Iisakist alguse.” Oli tal ju kindel lootus selle peale, et Jumal võib tema poja ka surnuist üles äratada. Sellepärast ta saigi Iisaki tagasi, ning see on ettetähtsuseks.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 21:36)

Halleluuja. Olge alati valvel ja palvetage,
et te võiksite astuda inimese Poja ette. Halleluuja.

(Evangeelium Lk12:32-48)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Jeesus ütles oma jüngritele: “Ära karda, sa väikene karjake, sinu Isa annab kuningriigi hea meelega sinu kätte. Müüge ära, mis teil on, ja andke see almusteks. Tehke endale kukrud, mis ei kulu, ja muretsege endale taevane varandus, mis ei kahane – mida varas ei leia ega koi ei riku. Sest kus on teie aare, seal on ka teie süda. Teie niuded olgu võõratud ja teie lambid põlegu. Olge inimeste sarnased, kes ootavad oma isandat pulmapeolt koju, et kui ta tulles koputab, võiksid nad talle kohe avada. Õndsad on need sulased, keda isand tulles valvamas leiab. Tõesti ma ütlen teile: ta võõtab ennast, paneb nad lauda istuma ning tuleb ja teenib neid. Ja tulgu ta teisel või kolmandal

öövalvekorral – kui ta leiab nad valvamas, siis õndsad on need sulased. Mõtelge sellele: kui peremees teaks, missugusel tunnil varas tuleb, siis ta ei laseks oma kotta sisse murda. Olge siis teiegi valmis, sest inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei oska arvata.”

Aga Peetrus ütles: “Issand, kas sa räägid seda mõistujuttu meile või kõikidele?” Ja Issand ütles: “Kes on siis ustav ja mõistlik majapidaja, kelle isand paneb andma oma pererahvale õigel ajal kõike, mis neil eluks vaja? Õnnis on sulane, kelle isand tulles leiab tööd tegemas. Tõesti ma ütlen teile, ta paneb tema valitsejaks kõige oma vara üle. Aga kui see sulane mõtleb oma südames: “Mu isand jääb kauaks ära,” ja hakkab peksma sulaspoisse ja teenijatüdrukuid; kui ta sööb ja joob pidutsedes ning purjutab. Siis tuleb selle sulase isand päeval, mil ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea, ning laseb ta tükideks raiuda ja määrab ta uskmata sekka. See sulane, kes teadis oma isanda tahtmist, kuid ei valmistanud ennast ega teinud oma isanda tahtmise järgi, saab palju hoope. Kes aga oma isanda tahtmist ei teadnud, kuid tegi mis karistust väärt, see saab vähe hoope. Igaühelt, kellele on palju antud, sellelt nõutakse palju tagasi, ja kelle hoolde on palju usaldatud, selle käest nõutakse veel rohkem.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, teie niuded olgu võõtatud ja teie küünlad põlegu! Kas soovis Jeesus nende sõnadega rõhutada, et jumalateenistusele tulles peaks inimene end vähemalt elementaarse sündsuse piirides riidesse panema, ning et lisaks ta peaks igaks juhuks küünla – ehk tänapäeval siis taskulambi või mobiiltelefoni – kaasa võtma, et paremini laululehest lugeda? Kuigi ka selles tähenduses tasuks neid sõnu tõeks võtta, soovis Jeesus siiski pigem viidata, et inimesed peavad olema tähelepanelikud kõige osas, mis neid ümbritseb.

Kui me vaatame inimkonna arengut ja küsime, kuidas on jõutud nii paljude tehnikasaavutusteni, siis peame tunnistama, et tähelepanelikkus ongi inimarengu põhiprintsiip. Kõik algmaterjalid olid ju olemas juba aastamiljonite eest, kuid alles inimese tähelepanekud viisid järk-järgult üha uute võimalusteni luua neist uusi materjale ning ehitada hooneid, aurumasinaid, elektriama, autosid, lennukeid, arvuteid, ja kosmoselaevu.

Kindlasti on ka meie elus palju võimalusi teha midagi head, kui me vaid oskaksime neid tähele panna...

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, mida võiksime tähele panna tänasest evangeeliumist? Ennekõike seda

kitsukest rada, justkui peenikest köit, millel turnides oleks võimalik läbi minna kõikide vastuolude vahelt, mis Jeesuse nõuannetes ja mõistukõnes sisalduvad. Ühest küljest soovitab Jeesus oma varandusest täielikult loobuda – jagada see vaestele –, teisest küljest aga keskenduvad tema nõuanded ikkagi just vara haldamisele: sulasele, kelle tema isand on jätnud ülevaatajaks kogu oma vara üle.

Kuid kas me ikka suudame luua endale pildi sellest, missugussesse olukorda satub sulane, kelle tema isand jätab enda asemel oma majapidamist valitsema? Kahtlemata valib peremees lahkudes enda asendajaks selle sulase, kellel peale majandamisoskuste on ka juhivõimed; inimloomusega arvestades on tõesti võimalik, et just niisugune sulane võib minna ennast täis. Kuid ta võib hakata oma võimu kuritarvitama ka sellepärast, et tal ei olegi muud valikut. Raske on ju ära hoida teistes sulastes tekkivat kadedust, mis hakkab üha rohkem väljenduma soovimatuses oma kaassulase käske täita. Valitsejaks pandud sulasele saab ikka nähvata: sina ei ole siin mingi peremees! Selleks, et oma mõjuvõimu maksma panna, on ajutine majavalitseja sunnitud varem või hiljem nii mõnegi oma alluva peale häält tõstma, teda karistama vajalike asjade andmatajätmise kaudu või siis kasutama lausa füüsilist vägivalda. Selline pidev alluvate pahameelele vastu voolu ujumine toob kaasa ka sulase enda vaimse läbipõlemise, ja stressi maandamine alkoholi või muude uimastite abil on tuntud juba aastatuhandeid...

Mis aga juhtuks siis, kui peremehe asemele jäetud sulane annaks oma kaassulaste soovidele järele? No siis pidu ja pillerkaar alles algaks: kõik jooksid end täis ja hakkaksid oma isanda vara laiali tassima, kriitilise tähtsusega tööd jäaksid tegemata ja purjutamise käigus võiks nii mõnigi tuli paisuda kakluseks. Igal juhul leiaks õnnetu ülemsulane end peagi olukorrast, kus tema valvamine unetutel öödel ei keskenduks enam mitte sissemurdva varga kinnipüüdmisele, vaid ta oleks ärkvel rahutuse pärast – nagu surmamõistetud, kes ootab oma hukkamispäeva.

Kui nüüd peremees koju tuleb, kas viitsib ta siis oma ajutise asemiku vabandusi kuulata, kas suvatseb ta süveneda kogu olukorra keerulisusesse: miks sulaspoisid ja tüdrukud pekka said ja miks ülemuseks jäetud sulane jooma hakkas, või miks vara laiali tassiti ja töö tegemata jäi?

Armsad õed ja vennad, “...kes oma isanda tahtmist ei teadnud, kuid tegi mis karistust väärt, see saab vähe hoope.” Kahjuks ei jätkunud apostlitel oidu küsida Jeesuse käest, mille eest saab hoope see sulane, kes sisuliselt ei olnud milleski süüdi: ta ei teadnud ju oma isanda tahtmist ega sedagi, et see, mis ta tegi või tegemata jättis, on karistust väärt?

Nii küsime ka meie endalt, kas meil võib juhtumisi olla õnne kuuluda nende hulka, kes on saanud hakkama köietantsuga äärmuste vahel ja Jumala tahtmist õigesti ära arvanud? Pigem jääb meil üle vaid kahjurõõmsalt ühmata, et keegi ei jää ilma, sest kõik inimesed on patused, ja küllap Jumala

kohtus ikka leiatakse igäühe kohta midagi, mille eest ta hoope saab. Ilmselt on aga Jumalal teistsugused mõõdupuud õigluse ja armu jaoks kui meie suudame seda siin maailmas ette kujutada. Loodame parimat. Aamen.